

skovorodko-sv-audit-efektivnosti-yak-skladova-programno-tsilovogo-metodu-formuvannya-byudzhetu.

7. **Стефанов С.** Аудит ефективності: розуміння, застосування, завдання / С. Стефанов. – Режим доступу : shkolazhizni.ru/archive/0/n-52212.

8. **Стратегія** розвитку системи управління державними фінансами : затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 серп. 2013 р. № 774-р. – Режим доступу : zakon4.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-%D1%80.

List of references

1. **Doroshenko O. O.** Orhanizatsiia audytu efektyvnosti biudzhetykh prohram / O. O. Doroshenko. – Rezhym dostupu : tib.znaimo.com.ua/docs/25500/index-9921.html.

2. **Zhadan O. I.** Mekhanizm finansovoho kontroliu efektyvnosti vykorystannia derzhavnykh koshtiv : dys. ... kand. nauk derzh. upr. : 25.00.02 / Zhadan Oleksandr Ivanovych. – Donetsk, 2009. – 276 s.

3. **Konovall L. S.** Orhanizatsiino-pravove zabezpechennia audytu efektyvnosti biudzhetykh prohram v Ukraini / L. S. Konovall. – Rezhym dostupu : www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2012-2/doc/2/03.pdf.

4. **Pozhar T. O.** Rozvytok finansovo-biudzhethoho mekhanizmu derzhavnoho finansovoho kontroliu : avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.08 / Pozhar Tetiana Oleksandrivna. – Sumy, 2012. – 22 s. – Rezhym dostupu : www.uabs.edu.ua/images/stories/sc_autoref/2012/2012_17_ken.pdf.

5. **Pro vdoskonalennia** provedennia audytu efektyvnosti vykonannia biudzhetykh prohram : nakaz Holovnoho KRU Ukrainy vid 15 hrud. 2005 r. № 444. – Rezhym dostupu : www.dkrs.gov.ua/kru/uk.

6. **Razborska O. O.** Audyt efektyvnosti yak skladova prohramno-tsilovoho metodu formuvannia biudzhetu / O. O. Razborska, S. V. Skovorodko. – Rezhym dostupu : intkonf.org/ken-razborska-oo-skovorodko-sv-audit-efektivnosti-yak-skladova-programno-tsilovogo-metodu-formuvannya-byudzhetu.

7. **Stefanov S.** Audyt efektyvnosti: rozuminnia, zastosuvannia, zavdannia / S. Stefanov. – Rezhym dostupu : shkolazhizni.ru/archive/0/n-52212.

8. **Stratehiia** rozvytku systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy : zatverdzhena rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 1 serp. 2013 r. № 774-r. – Rezhym dostupu : zakon4.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-%D1%80.

Надійшла до редколегії 20.01.14

УДК 351.87:316.654

Світлана ОЛЕФІРЕНКО

Національна академія державного управління
при Президентіві України

Львівський регіональний інститут державного управління

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛЕГІТИМНОСТІ ГОЛОВНИХ УПРАВЛІНЬ ЮСТИЦІЇ В КОНТЕКСТІ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ

Досліджується вплив діяльності головних управлінь юстиції на забезпечення легітимності органів юстиції на місцях. Визначається роль основних напрямів діяльності головних управлінь юстиції в системі державного управління. Аналізується вплив громадськості на головні управління юстиції. Обґрунтовується необхідність підвищення рівня легітимності органів юстиції.

Ключові слова: легітимність, державна виконавча служба, відділ з питань банкрутства, сектор правової роботи та правової освіти, громадська рада.

Светлана Олефиренко. Обеспечение легитимности главных управлений юстиции в контексте основных направлений их деятельности

Исследуется влияние деятельности главных управлений юстиции на обеспечение легитимности органов юстиции на местах. Определяется роль основных направлений деятельности главных управлений юстиции в системе государственного управления. Анализируется влияние общественности на главные управления юстиции. Обосновывается необходимость повышения уровня легитимности органов юстиции.

Ключевые слова: легитимность, государственная исполнительная служба, отдел по вопросам банкротства, сектор правовой работы и правового образования, общественный совет.

Svitlana Olefirenko. Legitimacy ensuring of the main departments of justice in the context of their activity main directions

The effect of the activities of the bodies of justice to ensure legitimacy is investigated. The role of major areas of activity of the regional departments of justice in public administration is determined. The influence of the public on the regional departments of justice is analyzed. The necessity to enhance the legitimacy of the bodies of justice is grounded.

Key words: legitimacy, state executive service, department of bankruptcy, section of legal work and legal education, public council.

Аналіз основних завдань, поставлених перед головними управліннями юстиції, дає можливість зрозуміти, наскільки їх діяльність впливає на рівень легітимності. В останні роки, з розширенням функцій і повноважень головних управлінь юстиції, громадяни все частіше звертаються до органів юстиції за

отриманням правової допомоги чи наданням консультації. Залучення громадськості до діяльності органів юстиції також значною мірою вплинуло на рівень легітимності обласних управлінь юстиції.

Основні завдання та напрями діяльності головних управлінь юстиції, як фактори забезпечення легітимності, досліджуються в працях А. І. Перепелиці, В. М. Бесчастного, Є. І. Мезенцева, С. Ю. Лобанцева, Д. П. Фіолевського та ін.

Незважаючи на широкий спектр досліджень, що стосуються діяльності головних управлінь юстиції, слід зазначити, що окремі аспекти цього питання в Україні залишаються ще недостатньо дослідженими. Зокрема, не повною мірою досліджені напрями діяльності обласних управлінь юстиції, які забезпечують легітимність органів юстиції.

Мета нашого дослідження – визначити, як основні напрями діяльності головних управлінь юстиції впливають на забезпечення рівня легітимності органів юстиції.

На сьогоднішній день легітимність головних управлінь юстиції привертає усе більше уваги в українському суспільстві, оскільки вони відіграють важливу роль у реалізації державної правової політики, яку обласні управління юстиції реалізують через основні напрями своєї діяльності, а саме: державну виконавчу службу, відділ з питань банкрутства, сектор правової роботи та правової освіти тощо.

Відповідно до положення «Про Головні управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі» від 23 червня 2011 р. основними завданнями головного управління юстиції є:

– реалізація державної правової політики, державної політики з питань банкрутства, забезпечення реалізації державної політики у сферах організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб);

– внесення на розгляд Міністерства юстиції та Державної виконавчої служби України пропозицій щодо формування та реалізації політики в зазначених сферах;

– забезпечення роботи нотаріату;

– експертне забезпечення правосуддя;

– протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму (щодо нотаріусів, адвокатів та інших осіб, які надають юридичні послуги);

– здійснення в межах повноважень міжнародно-правового співробітництва.

Державна виконавча служба належить до системи органів Міністерства юстиції України і здійснює виконання рішень судів, третейських судів та інших органів, а також посадових осіб

відповідно до законів України [6, с. 1]. Завданням державної виконавчої служби є своєчасне, повне й неупереджене примусове виконання рішень судових органів.

Розглядаючи питання ступеня впливу виконавчої служби на рівень легітимності головних управлінь юстиції в Україні, слід виділити особливості її функціонування, які одночасно, з одного боку, позитивно впливають на рівень легітимності, а з іншого – викликають незадоволення та нерозуміння дій виконавчої служби. Мова йде про законодавчо встановлену систему виконання державною виконавчою службою своїх повноважень. Однією з особливостей роботи виконавчої служби є примусове виконання судових рішень, що, як правило, впливає на майновий, фінансовий, а відповідно і морально-психологічний стан сторони, щодо якої відкрите виконавче провадження. Нерідко виконання державною виконавчою службою своїх функцій супроводжується протистоянням та залученням до цього процесу органів внутрішніх справ, як сторони, що забезпечує правопорядок на місці виконання судового рішення.

За статистичними даними Міністерства юстиції України, спостерігається динаміка зростання кількості виконавчих документів, подання до примусового виконання в органи державної виконавчої служби України зростає. Наприклад, у 2003 р. на примусове виконання до органів Державної виконавчої служби було подано близько 7 млн виконавчих документів, у 2004 р. їх кількість зросла до 8 млн [9, с. 53]. Згідно зі звітами державної виконавчої служби, у 2013 р. на виконання вже було подано більше 9 млн виконавчих документів.

За даними Міністерства юстиції, близько 95 % виконавчих проваджень супроводжуються примусовим виконанням рішень і лише 5 % виконуються добровільно. Указані дані характеризують у тому числі і вплив державної виконавчої служби на легітимність органів юстиції, оскільки у випадку примусового виконання рішення, як правило, одна зі сторін залишається незадоволеною діями державного органу, а отже, знижується рівень легітимності. Для мінімізації негативного впливу законодавцем передбачено право сторони, стосовно якої реалізовується виконавче провадження, оскаржити дії виконавців згідно із Законом України «Про виконавче провадження», за яким дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби можуть бути оскаржені стягувачем та іншими учасниками виконавчого провадження (крім боржника) до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або до керівника відповідного органу державної виконавчої служби вищого

рівня чи до суду [5, с. 82]. Крім того, сторона виконавчого провадження для захисту своїх прав може скористатись Законом України «Про звернення громадян», згідно з яким особи, чії права порушені, можуть звернутися до вищевказаних осіб щодо відновлення своїх прав та інтересів або прийти на особистий прийом до керівників та інших посадових осіб [4, с. 22].

Повертаючись до аналізу даних Міністерства юстиції України, можна зробити висновок, що зазначена статистика також свідчить і про рівень правової та громадської свідомості сторін виконавчого провадження. У цьому випадку має місце прямо пропорційна залежність добровільного виконання судових рішень від ступеня правосвідомості сторін.

Узагальнюючи практику застосування Закону України «Про виконавче провадження», урахувавши суттєвий його вплив на легітимність органів юстиції на місцях, на нашу думку, існує потреба в удосконаленні окремих положень цього стосовно норм, які регулюють штатну кількість відділів державної виконавчої служби, з метою її збільшення до фактичної необхідності, а також регулювання навантаження на державного виконавця.

Розвиток суспільних відносин зумовив потребу в участі держави в окремих економічних процесах, що привело до створення в структурі головних управлінь юстиції відділу з питань банкрутства. Згідно з наказом Міністерства юстиції управління від 23 червня 2011 р. «Про затвердження положень про територіальні органи Міністерства юстиції України» головні управління юстиції через зазначені підрозділи забезпечують реалізацію політики з питань банкрутства.

Сфера цієї діяльності головного управління юстиції поширюється тільки на юридичних осіб – суб'єктів господарювання, відносно яких розпочата процедура банкрутства. Специфіка банкрутства безпосередньо пов'язана із порушенням прав працівників підприємства-банкрута на отримання заробітної плати [1, с. 29]. У цьому контексті головне управління юстиції через відділ з питань банкрутства та державну виконавчу службу виконує функції примусового стягнення з боржника на користь його працівників затриманої заробітної плати. Також слід зазначити, що власне ця функція є одна з небагатьох, яка безпосередньо впливає на фінансово-матеріальне становище конкретної людини, що в кінцевому результаті сприяє забезпеченню легітимності органів юстиції серед населення.

Важливою структурною одиницею, яка безпосередньо стосується легітимності головних управлінь юстиції, є сектор правової роботи та правової освіти. Головним завданням цього відділу є:

– доведення до відома населення інформації, що стосується діяльності головних управлінь юстиції;

– надання безкоштовної правової допомоги населенню;
– роз'яснення громадянам їх прав та обов'язків;
– створення громадських приймалень;
– проведення правоосвітніх заходів у навчальних закладах, на підприємствах;
– розроблення методичних рекомендацій.

Заслуговує на увагу детальний розгляд функцій цього сектору, оскільки від якості і повноти надання правової допомоги конкретному громадянину залежить легітимність місцевих органів юстиції на рівні міста та району, що в подальшому формує ступінь довіри в цілому до головного управління юстиції.

Детальніше розглянути роботу цього сектору можна на прикладі Львівської області. У Львівській області створені й діють 27 районних, міських міжвідомчих координаційно-методичних рад (МКМР) з правової освіти населення. Одним із засобів реалізації зазначеного напрямку діяльності є створення та діяльність громадських приймалень на базі управлінь юстиції, місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, виїзних консультативних пунктів.

Протягом I півріччя 2013 р. у громадській приймальні Головного управління юстиції у Львівській області безкоштовну правову допомогу отримали 468 громадян, у тому числі інваліди I – III груп, ветерани війни та праці, пенсіонери та інші категорії громадян. Головним управлінням юстиції у Львівській області протягом I півріччя 2013 р. проведено 28 правоосвітніх заходів у навчальних закладах області, якими охоплено майже 4 600 студентів та учнів.

Управліннями юстиції організовано та проведено в I півріччі 2013 р. 57 тижнів правових знань та охоплено близько 41 000 осіб населення області. Протягом цього періоду головним, районними, міськими, міськрайонними управліннями юстиції організовано 114 виступів у засобах масової інформації, із них 22 – начальника управління [8].

В умовах євроінтеграційних процесів, які зараз відбуваються в Україні, важливе значення в діяльності сектору правової роботи та освіти головних управлінь юстиції має надання безоплатної правової допомоги населенню. Так, у Законі України «Про безоплатну правову допомогу», який набув чинності 9 липня 2011 р., передбачено формування в Україні системи безоплатної правової допомоги. Відповідно до цього закону система складається з двох взаємопов'язаних складових – систем безоплатної первинної та безоплатної вторинної правової допомоги.

Безоплатна первинна правова допомога передбачає надання правової інформації, консультацій, роз'яснень з правових питань, складення заяв, скарг, інших документів правового характеру (крім

документів процесуального характеру). Право на отримання такої допомоги мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України, а надавати її з 9 липня 2011 р. зобов'язані всі органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування [3].

Протягом вересня 2013 р. працівники Головного управління юстиції у Львівській області надали безоплатну первинну правову допомогу 20 280 громадянам. Так, найчастіше до громадських приймалень населення зверталось з питань цивільного та земельного законодавства, сімейного права, спадкового права, соціального захисту населення, пенсійного законодавства, трудового, житлового, адміністративного, кримінального, міжнародного та з інших питань.

Безоплатна вторинна правова допомога полягає в забезпеченні захисту особи від обвинувачення, представництва особи в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами, а також складенні документів процесуального характеру. Право на отримання такої допомоги мають малозабезпечені особи, а також особи, віднесені до певних соціально вразливих груп (діти-сироти, ветерани війни, реабілітовані особи та ін.). Наданням таких видів правової допомоги із залученням адвокатів і займаються головні управління юстиції.

Одним із засобів реалізації правової освіти для населення Львівщини є створення та діяльність громадських приймалень на базі управлінь юстиції, місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, виїзних консультативних пунктів.

Сьогодні у Львівській області працює 98 громадських приймалень, створених при управліннях юстиції, райдержадміністраціях, центрах соціальних служб для молоді, виконавчих органах районних, міських рад, будинку-інтернаті для інвалідів та осіб похилого віку тощо, а також 155 виїзних консультативних пунктів для надання правової допомоги громадянам найбільш віддалених районів сільської місцевості [2].

Основною метою діяльності громадської приймальні є сприяння забезпеченню правового захисту конституційних прав, свобод та інтересів громадян органами виконавчої влади, належної реалізації Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Приймальня здійснює такі види правової допомоги:

- надання правової інформації;
- надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- допомога в складенні заяв, скарг та інших документів правового характеру;
- надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Ще одним засобом підвищення рівня легітимності головних

управлінь юстиції є участь громадськості в організації його роботи, пов'язаної із задоволенням правових потреб населення. З цією метою, а також для налагодження ефективної взаємодії з громадськістю та відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» при головних управліннях юстиції областей створюються громадські ради.

Громадська рада при головних управліннях юстиції є консультативно-дорадчим органом, який утворюється при головному управлінні юстиції і здійснює свою діяльність на громадських засадах. До складу громадської ради можуть входити представники об'єднань громадян, громадських організацій, органів державної влади, місцевого самоврядування, навчальних закладів, засобів масової інформації, діяльність яких пов'язана із забезпеченням реалізації державної правової політики або юридичною практикою, а також структурних підрозділів головних управлінь юстиції, які під час виконання наданих їм повноважень постійно співпрацюють з громадськістю.

Основними завданнями громадської ради є:

- координація заходів, пов'язаних з проведенням Головним управлінням юстиції консультацій з громадськістю з питань реалізації державної правової політики;
- підготовка пропозицій до проектів нормативно-правових актів з питань забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян, розробниками яких є Міністерство юстиції України, головні управління юстиції;
- участь за пропозицією керівників головних управлінь юстиції у підготовці найважливіших рішень з основних напрямів його діяльності та, у разі схвалення в установленому порядку цих рішень, проведення моніторингу щодо їх реалізації;
- підготовка за участю структурних підрозділів головних управлінь юстиції пропозицій до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю із зазначенням строків проведення публічних громадських обговорень, який подається на розгляд та погодження начальнику головного управління юстиції;
- підготовка пропозицій щодо форм та способів проведення консультацій з громадськістю, які подаються на розгляд та погодження начальнику головного управління юстиції;
- інформування Міністерства юстиції України про результати проведення консультацій з громадськістю та доведення до відома широкої громадськості, зокрема через засоби масової інформації, інформації про діяльність громадської ради й прийняті нею рішення [7].

Практика взаємодії головного управління юстиції із громадською радою дозволяє виявляти проблемні питання в роботі цього державного органу, попереджувати можливе виникнення конфліктних ситуацій між громадянами або юридичними особами, з одного боку, та управлінням юстиції – з іншого. Своєчасно реагувати на створення передумов до корупційних дій у середовищі працівників місцевих органів юстиції. Характерною ознакою, яка впливає на легітимність головного управління юстиції в розрізі роботи із громадською радою, є гласність.

Аналізуючи структуру головних управлінь юстиції та завдання, покладені на них, слід зауважити, що з початку становлення України як незалежної держави вони значно розширились та деталізувались. Насамперед цьому сприяє розвиток суспільних відносин у державі, по-друге, необхідність поширення норм діючого законодавства на діяльність юридичних, фізичних осіб та органів державної влади та управління, по-третє, адаптація вітчизняного законодавства до європейських стандартів. Також важливим чинником, який надає динаміку цьому процесу, є вирішення завдання підвищення легітимності обласних управлінь юстиції, головним чином, через створення органів, які безпосередньо співпрацюють з громадськістю.

Список використаних джерел

1. **Бордаченко О.** Закон про банкрутство: нові етапи взаємодії / О. Бордаченко // Судовий вісн. – 2012. – № 3. – С. 27 – 32.
2. **Громадські** приймальні Львівщини надають також онлайн-консультації. – Режим доступу : obljust.lviv.ua/napriamky-diialnosti.
3. **Загальна** інформація про стан формування системи безоплатної правової допомоги. – Режим доступу : obljust.lviv.ua/napriamky-diialnosti.
4. **Про звернення** громадян : Закон України від 2 жовт. 1996 р. № 393/96 // Відом. Верховної ради України. – 1996. – № 47.
5. **Про виконавче** провадження : Закон України від 24 берез. 1998 р. № 202/98. // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 15.
6. **Про державну** виконавчу службу : Закон України від 24 берез. 1998 р. № 202/98 // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 15.
7. **Про затвердження** положення про Громадську раду при Головному управлінні юстиції у Полтавській області : наказ Головного управління юстиції у Полтавській області від 20 трав. 2009 р. № 215/5. – Режим доступу : www.just.gov.ua/content/260.
8. **Узагальнення** стану правової освіти Головного, районних, міських, міськрайонних управлінь юстиції за I півріччя 2013 року. – Режим доступу : obljust.lviv.ua.
9. **Фіолевський Д. П.** Державна виконавча служба України : навч. посіб. / Д. П. Фіолевський, С. Ю. Лобанцев, Є. І. Мезенцев ; за заг. ред. Д. П. Фіолевського. – К. : Алеута, 2004. – 564 с.

List of references

1. **Bordachenko O.** Zakon pro bankrutstvo: novi etapy vzaiemodii / O. Bordachenko // Sudovi visn. – 2012. – № 3. – S. 27 – 32.
2. **Hromadski** pryimalni Lvivshchyny nadaui takozh onlain-konsultatsii. – Rezhym dostupu : obljust.lviv.ua/napriamky-diialnosti.
3. **Zahalna** informatsiia pro stan formuvannia systemy bezoplatnoi pravovoi dopomohy. – Rezhym dostupu : obljust.lviv.ua/napriamky-diialnosti.
4. **Pro zvernennia** hromadian : Zakon Ukrainy vid 2 zhovt. 1996 r. № 393/96 // Vidom. Verkhovnoi rady Ukrainy. – 1996. – № 47.
5. **Pro vykonavche** provadzhennia : Zakon Ukrainy vid 24 berez. 1998 r. № 202/98. // Ofits. visn. Ukrainy. – 1998. – № 15.
6. **Pro derzhavnu** vykonavchu sluzhbu : Zakon Ukrainy vid 24 berez. 1998 r. № 202/98 // Ofits. visn. Ukrainy. – 1998. – № 15.
7. **Pro zatverdzhennia** polozhennia pro Hromadsku radu pry Holovnomu upravlinni yustytysii u Poltavskii oblasti : nakaz Holovnoho upravlinnia yustytysii u Poltavskii oblasti vid 20 trav. 2009 r. № 215/5. – Rezhym dostupu : www.just.gov.ua/content/260.
8. **Uzahalnennia** stanu pravovoi osvity Holovnoho, raionnykh, miskyykh, miskraionnykh upravlin yustytysii za I pivrichchia 2013 roku. – Rezhym dostupu : obljust.lviv.ua.
9. **Fiolevskiy D. P.** Derzhavna vykonavcha sluzhba Ukrainy : navch. posib. / D. P. Fiolevskiy, S. Yu. Lobantsev, Ye. I. Mezentssev ; za zah. red. D. P. Fiolevskoho. – K. : Aleuta, 2004. – 564 s.

Надійшла до редколегії 06.02.14

УДК 351.773 : 001. 818 (477)

Олександра ХУДОБА

Національна академія державного управління

при Президентіві України

Львівський регіональний інститут державного управління

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Проводиться порівняльний аналіз критеріїв, на основі яких здійснюватиметься вибір системи охорони здоров'я зарубіжної країни для подальшого її вивчення. Доводиться, що не існує жодної країни, досвід якої можна було б повністю адаптувати до українських реалій. Визначається, що під час розроблення новітніх стратегій з окремих напрямів системи охорони здоров'я в Україні може бути використаний